

B9-0274/2019

17.12.2019

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko (-ės) pavaduotojo (-os) ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio (vyriausiosios įgaliotinės) užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

dėl smurtinio neseniai Irane įvykusių protestų malšinimo
(2019/2993(RSP))

**Luisa Porritt, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Moritz Körner,
María Soraya Rodríguez Ramos**
on behalf of the Renew Group

B9-0274/2019

**Europos Parlamento rezoliucija dėl smurtinio neseniai Irane įvykusių protestų malšinimo
(2019/2993(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Irano, įskaitant savo naujausią 2019 m. rugsėjo 19 d. rezoliuciją dėl Irano, visų pirma moterų teisių gynėjų ir įkalintų dvigubą pilietybę turinčių ES piliečių padėties¹,
 - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininkės pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai Josepo Borrellio Fontelleso 2019 m. gruodžio 8 d. deklaraciją ES vardu dėl pastarojo meto protestų Irane,
 - atsižvelgdamas į Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) atstovės spaudai 2019 m. lapkričio 21 d. pareiškimą dėl įvykių Irane,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. balandžio 12 d. Tarybos sprendimą dėl ribojamųjų priemonių pratęsimo dar 12 mėnesių reaguojant į sunkius žmogaus teisių pažeidimus Irane,
 - atsižvelgdamas į ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų,
 - atsižvelgdamas į atitinkamas ES gaires dėl mirties bausmės ir dėl kovos su kankinimu ir kitokiu žiauriu, nežmonišku ar žeminančiu elgesiu ir baudimu gaires bei ES žmogaus teisių gaires dėl saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą (TPPTP), kurio šalis yra Iranas,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 17 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją dėl žmogaus teisių padėties Irano Islamo Respublikoje,
 - atsižvelgdamas į JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių padėties Irano Islamo Respublikoje klausimais 2019 m. sausio 30 d. ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į 1948 m. gruodžio 10 d. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 1924 m. Ženevos Vaiko teisių deklaraciją ir tai, kad ją 1959 m. patvirtino JT Generalinė Asamblėja,
 - atsižvelgdamas į Irano prezidento pasirašytą Piliečių teisių chartiją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi dešimtys tūkstančių žmonių iš visų Irano provincijų ir visų etninių ir religinių

¹ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0019.

mažumų pasinaudojo savo pagrindine teise laisvai rinktis į taikius susirinkimus ir išreiškė nepasitenkinimą ekonomikos klausimu – mažiausiai 50 proc. išaugusiomis kuro kainomis;

- B. kadangi, organizacijos „Amnesty International“ duomenimis, per protestus Irane žuvo mažiausiai 304 žmonės, įskaitant nepilnamečius, o tūkstančiai protestuotojų, žurnalistų, žmogaus teisių gynėjų ir studentų buvo suimti; kadangi Irano valdžios institucijos nepaskelbė oficialaus žuvusiųjų skaičiaus; kadangi Irano valdžios institucijos neteisėtai sulaikė tūkstančius taikių demonstrantų ir atsisako pateikti tikslią informaciją apie sulaikytųjų buvimo vietą, o kai kuriais atvejais jos vykdė priverstinius dingimus; kadangi, remiantis pilietinės visuomenės pranešimais, kai kurie sulaikytieji buvo kankinami ir patyrė kitų formų netinkamą elgesį;
- C. kadangi pastarosiomis savaitėmis upėse, pelkėse ir ežeruose rasta daug lavonų ir manoma, kad tai yra Irano saugumo pajėgų sulaikytų demonstrantų kūnai; kadangi Irano valdžios institucijos atsisakė aukų kūnus gražinti jų šeimoms;
- D. kadangi Irano sukarintos grupuotės ir Irano specialiosios pajėgos surengė Chuzestano provincijos Bandare Mahšahro mieste besislėpusių neginkluotų demonstrantų žudynes, per kurias nužudė daugiau kaip 100 žmonių;
- E. kadangi etninės mažumos sudaro 40 proc. Irano gyventojų; kadangi Irano etninės mažumos yra vienos iš pirmųjų mulų režimo aukų;
- F. kadangi Irano valdžios institucijos, tiesiogiai reaguodamos į demonstracijas visame Irane, pradėjo plataus masto internetinių komunikacijų ir paslaugų trikdymą, ir užblokavo interneto ryšį; kadangi šie suvaržymai yra Irano valdžios institucijų šiuo metu taikomas *modus operandi*, kuriuo socialinių neramumų laikotarpiais šalyje užkertamas kelias bet kokiai internetinei komunikacijai, ir jais taip pat pažeidžiama visų Irane ir už jo ribų gyvenančių iraniečių teisė į saviraiškos laisvę;
- G. kadangi 2016 m. spalio 25 d. rezoliucijoje dėl ES strategijos Irano atžvilgiu po susitarimo dėl branduolinės programos² pabrėžiama, kad palaikant ES ir Irano santykius svarbu laikytis ES žmogaus teisių gairių, įskaitant gaires dėl žmogaus teisių gynėjų;
- H. kadangi žmogaus teisių gynėjai, žurnalistai, teisininkai ir interneto aktyvistai Irane ir toliau yra bauginami, savavališkai suiminėjami, kalinami ir persekiojami už savo darbą; kadangi Irano žvalgybos ministerija ir kitos pajėgos pradėjo griežtas pilietinės visuomenės represijas;
- I. kadangi įtakingo mulos Abolfazlo Bahrampouro paskelbtoje fatvoje, transliuojamoje pirmuoju Irano kanalu, Irano piliečiai raginami žudyti protestuotojus; kadangi keletas Irano valstybinių žiniasklaidos transliuotojų viešai paragino įvykdyti mirties bausmę protestuotojų lyderiams;
- J. kadangi Irano valdžios institucijos į visus pilietinės visuomenės protestus Irane reagavo griežtomis represijomis; kadangi Irano žvalgybos tarnyba suintensyvino represijas prieš

² OL C 215, 2018 6 19, p. 86.

protestuojančius pilietinės visuomenės atstovus; kadangi Irano valdžios institucijos sugriežtino represijas prieš asmenis, siekiančius taikiai naudotis teisėmis į žodžio laisvę, burtis į asociacijas ir taikius susirinkimus, ir įkalino šimtus žmonių remdamosi nekonkrečiais ir abstrakčiais suformuluotais nacionalinio saugumo pažeidimo kaltinimais;

- K. kadangi Irano teismai nuolat neužtikrina tinkamo proceso ir teisingo bylos nagrinėjimo, neleidžia gauti teisinių konsultacijų, ir neleidžia konsulinių įstaigų, Jungtinių Tautų ar humanitarinių organizacijų atstovams aplankyti sulaikytųjų; kadangi Irano teisminių institucijų nuosprendžiai dažnai grindžiami abstrakčiais ir nekonkrečiais nacionalinio saugumo pažeidimo ir šnipinėjimo kaltinimais;
1. smerkia Irane paplitusį ir neproporcingą jėgos naudojimą prieš taikius protestuotojus, kurie viso labo reiškia savo teisėtus reikalavimus; pabrėžia, kad tokie veiksmai yra nepriimtini ir primygtinai ragina Irano valdžios institucijas užtikrinti, kad būtų atliktas skaidrus ir patikimas tyrimas bei išaiškintas žuvusiųjų ir suimtųjų skaičius ir kad šie skaičiai būtų paskelbti viešai; be to, ragina visus asmenis, vykdžiusius smurtinius veiksmus, patraukti atsakomybėn;
 2. reikalauja, kad visi protestuotojai, kurie Irane šiuo metu yra sulaikyti už tai, kad naudojosi savo teisėta teise į saviraiškos ir susirinkimų laisvę, būtų paleisti nekeliant jokių sąlygų; be to, ragina advokatams ir tarptautiniams stebėtojams sudaryti sąlygas nekliudomai susitikti su visais per protestus sulaikytais asmenimis ir tarptautinei bendruomenei pranešti sulaikytųjų tapatybę; pakartoja savo ankstesnius raginimus paleisti visus kitus neteisėtai sulaikytus asmenis;
 3. primena, kad etninės mažumos Irane persekiojamos jau dešimtmečius ir kad valdant dabartinei vyriausybei jų atstovai arba ištremiami, arba suimami, ir yra daug atvejų, kai jie nuteisiami mirties bausme už jų tariamą aktyvistinę veiklą;
 4. primygtinai ragina Irano valdžios institucijas panaikinti bet kokią internetinių komunikacijų ir paslaugų blokavimą; griežtai smerkia Irano sprendimą daugiau kaip savaitei išjungti Irano piliečių internetinę prieigą prie pasaulinių tinklų, nes taip Irano piliečiai buvo atkirsti nuo komunikacijos ir laisvo informacijos srauto; mano, kad nepakankama saviraiškos laisvė internete, sistemingas interneto duomenų srauto sekimas ir stebėjimas bei skaitmeninių teisių stygius yra žmonių teisių ir laisvių pažeidimas; ragina Irano valdžios institucijas visiškai užtikrinti visų žmonių visuotines žmogaus teises, ypač žodžio laisvės ir internete, ir tradicinėse žiniasklaidos priemonėse, teisę;
 5. pabrėžia, kad pagrindinės teisės, pvz., saviraiškos ir susirinkimų laisvės, turi būti užtikrinamos visada, ir ragina Irano valdžios institucijas laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant įsipareigojimus prisiimtus pagal Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą;
 6. dar kartą ragina ES uždrausti bet kokio pavidalo saugumo įrangos eksportą, pardavimą ir jos atnaujinimą ir priežiūrą, jei tokia įranga galėtų būti panaudota arba naudojama represijoms šalies viduje;
 7. ragina Jungtines Tautas nedelsiant pradėti išsamų pastarųjų savaičių įvykių tyrimą,

kuriam vadovautų JT specialusis pranešėjas žmogaus teisių padėties Irane klausimais;

8. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Irano Islamo Respublikos aukščiausiajam vadovui, Irano Islamo Respublikos prezidentui ir Irano Medžliso nariams.